

HALLSTAHAMMARS
KOMMUN

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Vallbyskolan

Läsåret 2022- 2023

”Vi vill varandra väl, vi gör varandra bra”

Inledning

På Vallbyskolan genomsyrar värdegrundsarbetet hela verksamheten. Barn och elever ska kunna känna sig trygga och få vara som de vill vara. De ska kunna påverka sin egen skolsituation genom delaktighet och inflytande och samtidigt utveckla förmågor för att aktivt kunna verka i den demokratiska ordning som genomsyrar vårt samhälle.

Värdegrunden omfattar:

- Människolivets okränkbarhet
- Individens frihet och integritet
- Alla människors lika värde
- Jämställdhet mellan kvinnor och män
- Solidaritet mellan människor

Ansvar och skyldigheter

Alla verksamheter som lyder under skollagen är skyldiga att varje år göra en plan mot kränkande behandling och diskriminering i förebyggande syfte. Ansvarig för planen är skolans huvudman och planen ska innehålla en redogörelse för de förebyggande och främjande åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.¹

Vad ska planen innehålla?

- Vad personalen gör vid akuta händelser av kränkande karaktär.
- Hur det förebyggande arbetet ska genomföras och följas upp.
- Hur eleverna ska delta i arbetet med att utforma, följa upp och utvärdera planen.
- Hur planen ska göras känd bland personal, elever och vårdnadshavare.²

Varje enskild verksamhet ska ha en egen plan, speciellt anpassad efter de förhållanden som råder i den aktuella verksamheten. På Vallbyskolan är våra elever experter på sin situation och är självklart delaktiga i utformningen av planen. Eleverna får varje termin svara på en trygghetsenkät samt trygghetsvandring vars resultat ligger till grund för de åtgärder som avses att påbörjas och/eller genomföras under det kommande året.

---

¹ Skollagen (2010:800) 6 kap. 8 §.

² <https://beo.skolinspektionen.se/sv/Om-BEO/veta-mer-om-lagen-/Planer-mot-krankande-behandling-ochdiskriminering/>

Definition av begrepp

Diskriminering

Ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån någon/några av de sju diskrimineringsgrunderna:

1. Kön
2. Könsoverskridande identitet eller uttryck
3. Etnisk tillhörighet
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Sexuell läggning
6. Funktionshinder
7. Ålder³

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas i förhållande till andra i samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Med indirekt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas genom att rektorn eller någon annan personal tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn/elev utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.

Med trakasserier menas ett uppträdande som kränker ett barns/elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot barn eller elever eller mellan barn/elever.

Med annan kränkande behandling menas ett uppträdande, som utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barn/elevs värdighet.

Om planen

Denna plan avser *plan mot kränkande behandling och diskriminering* (enligt Skollag (2010:800) 6 Kap). Vissa av de insatser och åtgärder som tas upp i planen omfattar både arbetet mot kränkning och diskriminering. Planen omfattar F-3 skolan samt fritidsverksamheten på Vallbyskolan, Kolbäck och gäller under läsåret 2022-2023.

Giltighetstid

Planen är giltig från och med 2022-09-01 till och med 2023-09-01.

---

³ Diskrimineringslag (2008:567)

Vallbyskolans vision

Vallbyskolans vision är att skolans alla elever och all personal ska ha en trygg vistelse på skolan, fri från alla former av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Alla elever ska under sin tid på skolan uppleva att de har samma rättigheter oberoende av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion och trosuppfattning, funktionsnedsättning och ålder.

Ansvariga för planen

Rektor Ann-Sofie Rapp är tillsammans med Vallbyskolans elevhälsoteam, ansvariga för planens upprättande, uppföljning samt revidering.

Elevhälsoteam Vallbyskolan 2022/2023

- Erika Andersson, biträdande rektor
- Anna Johansson, kurator
- Pia Nilsson, speciallärare
- Eva Norström, skolsköterska
- Elin Lind S, elevhälsocoach

Delaktighet

Det är av största vikt att eleverna uppmuntras att delta i skolans främjande arbete samt i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. All personal på skolan ska vara lyhörd för elevers tankar och upplevelser i ämnet och sörja för att åsikter och idéer som uppkommer i den vardagliga verksamheten når de som arbetar mer aktivt med trygghets- och likabehandlingsfrågor samt står bakom planen (rektor och elevhälsa).

Elevernas delaktighet

- Regelbundna elevråd där värdegrundsarbete är en stående punkt.
- Regelbundna trygghetsenkäter som besvaras av samtliga elever.
- Trygghetsvandringar genom hela skolans område tillsammans med elever från alla årskurser.
- Värdegrundsarbetet genomsyrar all undervisning som bedrivs på Vallbyskolan.
- Eleverna involveras i Vallbyskolans likabehandlingsplan, värdegrundsord och ordningsregler.

Vårdnadshavares delaktighet

Vårdnadshavare (Vh) kommer digitalt eller direkt, att informeras om att den nya planen finns och uppmanas ta del av dess innehåll för att på så sätt få kännedom om hur skolan arbetar med denna typ av frågor. Vh ska göras medvetna om den möjlighet de har att under läsåret framföra åsikter kring det arbete som bedrivs för att Vallbyskolan ska leva upp till det som står i planen och medvetandegöras om den möjlighet de har att genom egna förslag bidra till förbättringar inom området. Arbetet mot kränkningar och diskriminering kommer att finnas som en punkt under höstens föräldramöten.

Personalens delaktighet

För att belysa och medvetandegöra vad skolan faktiskt arbetar med, är det viktigt att alla är insatta i planens innehåll och engagerade i arbetet. All personal på Vallbyskolan har möjlighet att påverka innehållet i planen. I det löpande arbetet med planens innehåll och utförande ska all personal känna till vad som är aktuellt och inkluderas i arbetet. Detta är särskilt viktigt då en stor del i det främjande och förebyggande arbetet pågår i lektionssalar, korridorer och på andra mötesplatser i det dagliga arbetet.

Förankring av planen

Klasslärarna har i uppgift att informera sina klasser om planen och samtala om dess innehåll. Planen ska finnas lättillgänglig för elever, vårdnadshavare samt personal både digitalt och i ”pappersform”. Målet är att alla elever ska känna till att planen finns och var de kan ta del av den. Det är av särskild vikt att eleverna känner till vilka rutiner Vallbyskolan har i händelse av att någon upplever sig ha blivit kränkt eller diskriminerad. Vallbyskolan har också som vision att skapa en förenklad elevversion av planen för att säkerställa att informationen ska locka fram en nyfikenhet för att veta mer.

Utvärdering och resultat

Utvärdering av arbetet med planen ingår i skolans årliga systematiska kvalitetsarbete och innefattar resultat från kränkingsanmälningar, trygghetsenkäter, trygghetsvandringar, det vardagliga arbetet, synpunkter från vårdnadshavare och personal, diskussioner från elevhälsoteamet, elevrådets insikter med mera. Planen ska utvärderas innan revidering/skapandet av en ny plan och ansvariga för att detta sker är elevhälsoteamet tillsammans med rektor/biträdande rektor.

Resultatet av kartläggningen/utvärderingen

Resultaten visar på en god ”vi-känsla” bland elever och personal på Vallbyskolan och trygghetsenkäten visar att tryggheten bland eleverna på skolan generellt är hög.

Antalet händelser och kränkingsanmälningar har minskat något i antal under vårterminen. Trakasserier och diskriminering har ej kommit till skolans kännedom hitintills under läsåret.

Utifrån kartläggning bestående av elevsamtal, elevenkät och sammanställning/analys av de kränkingsanmälningar som inkommit under läsåret 2021/2022, har följande riskområden ringats in:

- Kränkningar på nätet – Har ökat. Enkäten visar att eleverna mottar detta på fritiden och framför allt vid spel som Roblox och Fortnite.
- Viss otrygghet vid omklädningsrum, toaletter och skolgård (fotbollsplanen)
- Elever har fortsatt utsatts för kränkningar (eller är osäkra på om de blivit utsatta) i skolan.

Det främjande och förebyggande arbetet

All verksamhet på Vallbyskolan ska kännetecknas av trygghet och en miljö som främjar goda möten mellan elever och mellan elever och personal. Det vardagliga mötet mellan de som befinner sig på skolan, såväl elever som personal, ska ömsesidigt präglas av det förhållningssätt som Vallbyskolan antagit: *"Vi vill varandra väl, vi gör varandra bra"*.

Rektor, personal och elever har ett gemensamt ansvar att skapa ett gott arbetsklimat och skolans organisation och kultur ska formas på ett sätt som främjar en miljö fri från diskriminering och kränkande behandling.

Främjande och förebyggande insatser läsåret 2022–2023

- Trygghetsenkäter (kommungemensam enkätundersökning sker en gång/termin)
- Utökning av trivselledare (elever och personal)
- Regelbundna rastaktiviteter
- Rastvärdar
- Regelbundna klass- och elevråd
- Stopp! Min kropp! – temaarbete
- Ökad samverkan med andra skolor i kommunen
- Omklädningsrummen – ökad vuxennärvaro samt draperier
- Mer riktad vuxennärvaro på skolgården utifrån elevers önskemål
- Trygghetsvandringar
- Elevhälsocoach
- Tidig insats av kurator/elevhälsocoach i alla klasser gällande kränkningar
- Systematisk frånvarouppföljning enligt den kommungemensamma rutinen (se bilaga 2)
- Utveckling av rutinen för händelseblad/kränkingsanmälan

Övergripande mål för läsåret 2022/2023

- Alla elever ska känna trygghet och trivas i skolan och till skolan relaterade miljöer.
- Kränkningar av alla dess slag ska upphöra och rutinerna för hur vi arbetar med kränkande behandling på individ-, grupp-, och organisationsnivå ska utvecklas och förbättras.

Kränkningar

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. Detta gäller också om kränkningen har skett på internet i de fall den på något sätt har anknytning till skolan.

En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till

huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.⁴

Kränkningar på internet

Allt fler anmälningar som kommer till Barn- och elevombudsmannen (BEO) handlar om kränkningar och mobbning på internet/sociala medier. Ofta börjar utsattheten i skolan och fortsätter när barnet eller eleven kommit hem. Skollagen kräver att den som driver skolan utreder mobbning och kränkningar som sker på skolan eller har anknytning till skolan. Den som arbetar på skolan och ser en kränkning måste anmäla det till rektorn. Det spelar ingen roll om det skett i korridoren, på skolgården eller på internet.⁵

Handlingsplan vid kränkning

Vid pågående händelse/kränkning agerar första vuxen på plats enligt följande:

1. Avbryta – förhindra fortsättning – tillkalla extra personal vid behov.
2. Prata med inblandade elever och kontakta vårdnadshavare vid behov.
3. Förmedla händelseinformation skriftligen till rektor och elevhälsa.
4. Rektor anmäler kränkning till huvudman och utser person för vidare utredning av anmälan.
5. Behov av trygghetsskapande åtgärder utreds och beslutas genom samtal med inblandade elever och vid behov även med vårdnadshavare och personal.
6. Uppföljning med berörda elever vid behov.

Handlingsplan om personal kränker elev

Om personal misstänks för trakasserier eller annan kränkande behandling av en elev ansvarar rektor för utredning. Vårdnadshavare kontaktas och konkret plan skrivs. Rektor informerar områdeschef.

Uppföljningskedjan från förvaltning till nämnd

- Skolorna skickar skyndsamt in anmälan om kränkande behandling till Barn- och utbildningsförvaltningen där de registreras.
- Vid varje nämndmöte redogörs antal kränkningar samt dess diskrimineringsgrund.
- I anslutning till avslutad termin redovisas även en mer ingående sammanställning. Inga redovisningar innehåller några namn på elever eller specifika händelser.

---

⁴ Skollagen (2010:800) 6 kap. 10 §

⁵ <https://beo.skolinspektionen.se/sv/For-huvudman/krankningar-pa-internet/>

Bilaga 1

Rutin för utredning av händelse/kränkning på sociala medier

1. Skolan får kännedom om ärendet.
2. Bedöms ärendet som en kränkning och är ärendet kopplat till skolan? Om svaret är ”Ja” gå vidare till punkt 3.
3. Den utsattes vårdnadshavare informeras. Anmälan om kränkande behandling upprättas och lämnas vidare till rektor för registrering. Den personal som fått kännedom om den förmodade kränkningen påbörjar arbetet och lämnar vidare till elevhälsoteamet vid behov.
4. Möte med den utsatte eleven och vårdnadshavare. Kartläggning görs under mötet.
5. I samband med kartläggning ska bland annat följande frågor utredas:
  - 5.1 Vilken sorts kränkning avser ärendet?
  - 5.2 Är kränkningarna återkommande?
  - 5.3 Framkommer det vem som utsätter eleven?

Om svaret är ”Ja” på fråga 5:3:

1. Ansvarig för ärendet kontaktar vårdnadshavare till den/de som utsätter för att boka möte med elev/elever och vårdnadshavare tillsammans.
2. På mötet informeras elev/elever och vårdnadshavare om vad som framkommit.
3. Åtgärdsplan upprättas och tillsammans med elev och vårdnadshavare bestäms hur åtgärderna ska följas upp.
4. Följ upp åtgärderna.
5. Har kränkningarna fortsatt krävs vidare åtgärder. Beslut om vilka tas ytterst av rektor.
6. Återkoppling om beslut till vårdnadshavare för både utsatt elev och den/de elever som utsatt.
7. Processen fortsätter med uppföljningar och nya åtgärder tills kränkningarna upphört.

Om svaret är ”Nej” på fråga 5:3:

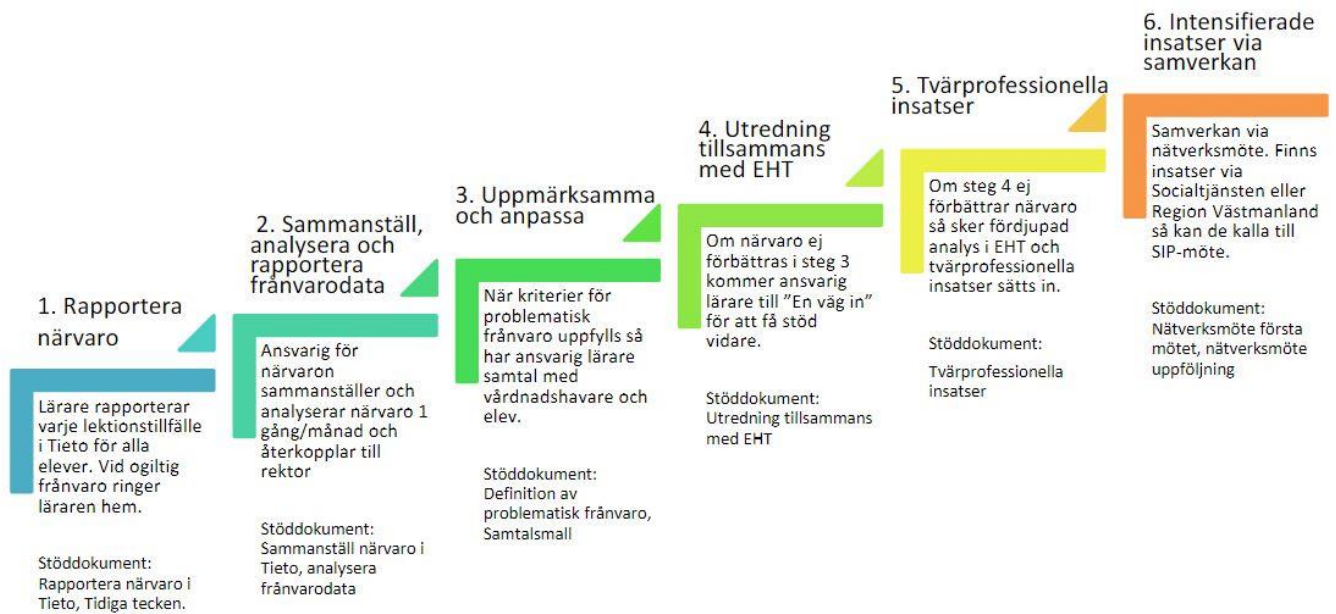
1. Kontakt med polis tas för vägledning kring vidare hantering.
2. Möte bokas in med den utsatta eleven och elevens vårdnadshavare.
3. I mötet informeras elev och vårdnadshavare om polisens rekommendationer samt skolans åtgärder i ärendet.
4. Ärendet följs upp.

Bilaga 2

”Närvarotrappan” (modell för närvaroarbete):

HALLSTAHAMMARS
KOMMUN